

شنبه 28 اردیبهشت 1398 - 12-1398، رمضان 1440 - 18 می 2019

سقوط منطقه مهران توسط رژیم بعث عراق در جریان جنگ تحمیلی (1365 ش)

سقوط منطقه مهران توسط رژیم بعث عراق در جریان جنگ تحمیلی (1365 ش)، پس از عملیات والفجر 8 و 9 و انهدام وسیع ارتش عراق، نیروهای حزب بعث عراق آتش سنگینی را برای تصرف شهر فکه تدارک دیدند که با عکس العمل شایسته نیروهای هوایی و یگان‌های زمینی ارتش اسلام دفع شد. در حالی که نبرد فکه به شدت ادامه داشت، در تاریخ 28 اردیبهشت 1365، ارتش عراق تهاجمی بسیار سنگین را به شهر مهران آغاز کرد و با شکستن خطوط دفاعی ایران، در نهایت این شهر را با 200 کیلومتر مربع از اراضی اطراف آن، به تصرف خود درآورد. در بحبوحه نبرد مهران و فکه، جبهه جدیدی در منطقه حاج عمران توسط دشمن گشوده شد و دشمن تلاش کرد تا پیروزی مهران را تکرار کند که این حمله با مقاومت بی‌ریاست و نظیر رزمندگان اسلام مواجه شده و دشمن، شکست خورد.

روزگار داشت "حکیم عمده‌خام نیشابوری" 28 اردیبهشت در جمهوری اسلامی ایران به عنوان روز بزرگداشت دانشمند شهر ایرانی، حکیم عمر خیام نیشابوری نام‌گذاری شده است. ما نیز در این مقال به شرح مختصری از زندگی این حکیم و شاعر برجسته می‌پردازیم. ابوالفتح عمر بن ابراهیم خیام نیشابوری، فیلسوف، ریاضی‌دان، منجم، پزشک، شاعر و نویسنده بزرگ ایران، در اواخر قرن پنجم و اوایل قرن ششم هجری زندگی می‌کرده است. ولادتش در حدود سال‌های 417 الی 440 قمری در نیشابور اتفاق افتاد. خیام از شخصیت‌های تاریخی است که در باب او داستان‌های معجول بسیاری ساخته‌اند و همین افسانه‌سازی سبب شده است که در باب احوال و اقوال او اتفاق نظری بین پژوهندگان وی نباشد. شهرت خیام در دوران زندگی او بیشتر در حکمت، طب، نجوم و ریاضیات بود، لیکن امروز او را در جهان بیشتر به سبب رباعیات فلسفی لطیفش می‌شناسند. این رباعی‌ها بسیار ساده و دور از تصنع و تکلف‌اند و با این حال مقرون به کمال فصاحت و بلاغت و شامل معانی عالی در الفاظ موجز و استوار است. خیام در ریاضیات چند اثر معروف دارد که کتاب جبر و مقابله از همه مشهورتر است. همچنین او مأمور اصلاح تقویم ایرانی شد و نیز رصدخانه‌ای را تأسیس کرد. وفات خیام را در حدود سال 515 الی 525 ق گفته‌اند. آرامگاه حکیم عمر خیام نیشابوری در نیشابور در جوار امامزاده محمد محروق نیشابور، میعادگاه ادب دوستان و علاقمندان زبان و ادبیات پارسی است.

مدتی "حجاج بن یوسف ثقفی"، حاکم خنجره، عراق، بعد از مدتی سخت (95 ق)، حجاج بن یوسف ثقفی از ستم‌کاران تاریخ به شمار می‌آید و طی مدت بیست سال حکومت خویش، تلاش وافر در تحکیم و تثبیت حکومت مروانیان به عمل آورد. وی پس از کشتن عبدالله بن‌زبیر و به منجیق بستن خانه‌ی خدا و پایان دادن به حکومت آل‌زبیر، علاوه بر حجاز، حکومت عراق و شرق عالم اسلام (تا مرزهای هند و مغولستان) را نیز به دست آورد. غیر از افرادی که در جنگ‌ها به دست این حکمران خونخوار کشته شدند، وی حکم قتل حدود صد و بیست هزار نفر را نیز در دوران حکومتش صادر کرد. حجاج بن یوسف، تلاش وافر در کشتن طرفداران امام علی (ع) و براندازی نام و نشان اهل بیت از خود نشان داد و در این راه، از هیچ ظلم و تعدی فروگذار نکرد. حجاج سرانجام در حالی که به دلیل جنایاتش دچار اختلال روانی و کابوس شده بود در 55 سالگی از دنیا رفت و جسد وی را مخفیانه در محلی که مردم خشمگین متوجه‌ی آن نشوند، دفن کردند. در آن هنگام بیش از 50 هزار

مرد و 30 هزار زن در زندان او به سر می‌بردند که بسیاری از آنان برهنه بودند. وفات ثقفی عارف "جهانگیر خان قشقایی" عالم‌نامدار قرن چهارم، دهم هجری (1328 ق)، میرزا جهانگیر خان قشقایی از دانشمندان بزرگ ایرانی در اواسط قرن سیزدهم هجری، در میان ایلات قشقایی به دنیا آمد. پس از مدتی به فراگیری علوم اسلامی همت گماشت و به عالمی توانا تبدیل شد. از آن پس، عمر خود را به تدریس علوم دینی صرف کرد و بسیاری از بزرگان، از محضر او استفاده کردند. در طول حدود پنجاه سال که در مدرسه‌ی صدر اصفهان و... به تدریس می‌پرداخت شاگردانی از قبیل آیت‌الله شهید سیدحسن مدرس، آیت‌الله بروجردی، فاضل تونی و وحید دستگردی در حلقه‌ی درس او آموزش دیدند. میرزا جهانگیرخان قشقایی با این که درس حوزوی را تدریس می‌کرد ولی به لباس محلی و سنتی خود مقید بود و همواره از آن استفاده می‌کرد. این دانشمند بزرگ ایرانی سرانجام در حدود 85 سالگی دار فانی را وداع گفت و در تخت فولاد اصفهان به خاک سپرده شد.

تولد "پائول اپل"، فیلسوف و نویسنده معروف انگلیسی (1872 م) برتراند آرتور ویلیام راسل نویسنده معروف و فیلسوف معاصر انگلیسی در 18 مه 1872 م در انگلستان به دنیا آمد و در کودکی زبان‌های فرانسوی و آلمانی را فرا گرفت. وی در 18 سالگی وارد دانشگاه کمبریج شد و با درجه ممتاز در رشته فلسفه فارغ التحصیل گردید. راسل پس از پایان تحصیلات به مطالعه مکاتب فکری مختلف پرداخت و دیدگاه‌های خود را در مورد این مکاتب به رشته تحریر درآورد. وی پس از گرایش به منطق، کتاب اصول ریاضیات را

در سال 1903م به نگارش درآورد و در آن ثابت کرد که ریاضیات قسمتی از علم منطق است. در این کتاب که توجه تمام متفکرین معاصر را به خود جلب کرد، راسل مکتب تازه؛ rlm&؛ ای را در منطق ریاضی به وجود آورد. هم؛ rlm&؛ چنین این کتاب به دلیل اهمیت فراوان، در ردیف سلسله کتاب؛ rlm&؛ های صدگانه مهمی که از آغاز بشریت تا آن روز نوشته شده، قرار گرفت. راسل با جنگ؛ rlm&؛ های جهانی اول و دوم و نیز جنگ آمریکا علیه ویتنام به مخالفت جدی پرداخت و حتی دادگاهی برای محاکمه غیابی دولت؛ rlm&؛ مردان آمریکا تشکیل داد که به نام او، به دادگاه راسل معروف شد. وی طرفدار آزادی مطلق و نامحدود روابط انسانی و اجتماعی بود و علناً با دین و مذهب مخالفت می؛ rlm&؛ کرد. راسل معتقد است که ارزش یک نفر آزاد اندیش به افکار و عقاید او نیست بلکه به طریقی است که آن عقاید را پذیرفته است. یک مرد آزاد هرگز در مقابل زور سر فرود نمی؛ rlm&؛ آورد و تسلیم آرزوها و هوس؛ rlm&؛ های خویش نمی؛ rlm&؛ شود بلکه فقط از منطق و برهان تبعیت می؛ rlm&؛ کند. راسل در سال 1950م به خاطر دفاع مداوم از بشریت و آزادی افکاري که در آثارش فراوان یافت می؛ rlm&؛؛ شود، به دریافت جایزه ادبیات نوبل مفتخر شد. اساس فلسفه راسل، منطق اوست. نظریات او در باب مابعدالطبیعه و اخلاقیات و ماهیت رابطه ذهن و ماده، در دوره حیات او دستخوش تحولات عمیق بوده است، ولی در طی این تحولات، هیچ گاه از کوشش در راه آوردن فلسفه به صورت یک علم، منحرف نشده است. نظریات راسل در مذهب و اخلاق با آن؛ rlm&؛؛ چه مرسوم زمان بود سازش نداشت. اگرچه وی در محیطی مذهبی بار آمده بود، با این حال به این نتیجه رسید که اعتقادات مذهبی با علوم جدید ناسازگار و اخلاقیات مسیحی در مواردی نامعقول است. باوجود این، راسل معتقد بود که میان دین و علم، ستیزی نیست چرا که علم به قبول یا انکار دین نیازی ندارد. وی در عین حال تأکید می؛ rlm&؛؛ کرد که؛ خیلی احتمال دارد که من بر خطا باشم. راسل از لحاظ آثار قلمی یکی از تواناترین نویسندگان و متفکران زمان خود بود و آثار متعددی به رشته تحریر درآورد که امیدهای نو، اخلاق، معماهای فلسفه، تصوف و منطق و رؤوس فلسفه از آن جمله؛ rlm&؛؛ اند. برتراند راسل سرانجام در دوم فوریه 1970م در 98 سالگی درگذشت.